

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 145.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e38555/facsimile.pdf> (tilgået 25. maj 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1848.

Beretning

N^o 28.

Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Tolbte Mode.

Kiøbenhavn den 20 November.

Forsmanden: Jeg skal tillade mig at meddele Forsamlingen, at jeg i Genskab til den mig af Samme gløse Bemyndigelse iqaar nedlagte i Haand Majestæt's Haand det Svær, Forsamlingen havde vedtaget paa Thronsalen. Hans Majestæt bød at overbringe Forsamlingen hans Tak. Jeg skal dernæst anmelde, at den Comité der er dannet af de 5 Medlemmets Ordførere til at behandle Sagen angaaende Viaterne, bestaar af følgende 5 Medlemmer: Kagaard, Wang, Wiik, Michael Drøwgen og Gyler. Da der ingen Bestemmelse er i Reglementet, horede Comitéen sammenfaldet, vil jeg foreslaar, at den, der er Ordfører for den første Medlem, sammenskalder de Øvrige. For fremtiden bliver det vel naturligt, at naar der er flere det da bliver den, der i første Medlem er først i Alffabetet.

Det 10de kongestolte Medlem (Klausen) har Ordet i Anledning af en Adresse, der er ham læst og som han ønsker at oplæse i Forsamlingen.

Klausen: Jeg skal tillade mig for den ærde Forsamling at anmelde, at jeg har modtaget et Andragende til Rigsdagsforsamlingen, der er underfretet af 4,520 Medborgere, som samtlige paa ganske saa Underafdelinger nær, ere døbende her i Godehuden. Dette Andragende har jeg overleveret til Forsmanden; men jeg har modtaget det med utrykkelig Begiering om at ansøgte om Tilladelse til, at dette Andragende maatte blive forelæst i Forsamlingen, og saaledes gaar over i Rigsdagsstribenden; og det er for at frembringe denne Ven, jeg har begjært Ordet, naturligvis ikke overende de Betænkkeligheder der her fremstille sig, navnlig med Hensyn til det store Antal af Andragender af meget forskjellig Art og Indhold, som Rigsdagsforsamlingen, efter som Tiden rykker frem, vil kunne see indse. Jeg finder det nemlig ogsaa for mit Bestemmede nødvendigt, at der i denne Henseende opstilles en indskrænket Regel; imidlertid er en saadan endnu ikke opstillet, der staar de Underrettede Dulle paa nogen Maade ind. Jeg maa tillige henlede Opmarksomheden paa den store Forskel i Karakter mellem det Andragende, som her forelægges, og de Andragender, som hidtil ere blivne indleverede til Provindsstiftshoverne. Mellem disse Andragender hore sig ogsaa til Provindsstiftshoverne sig gode Gæster af Regeringen, gaar disse Andragende ud paa, at Regeringen vil give Bollet Tilladelse til at give, til at give Opoffringer for Bæredønden, og er saaledes et glædeligt Bidragstykke, frivilligt og høvedligt, som navnlig indskrænket, om en uforfattet Folkestemning, som der er gjort lidet for at opretholde, men ikke lidet for at nedbryde. Endelig skal jeg henstille til Forsamlingen, om den ikke i dette Andragendes færdige Betænkning maatte finde Maletning til at indgaae paa Andragernes Ende. I Genskab her til er det, at jeg abbeber mig af den ærde Forsamling at henstille til Forsamlingen, om den maatte tillade Opplæsning af dette Andragende.

Forsmanden: Jeg skal tillade mig at fremstille de Betænkkeligheder, jeg finder ved den nærværende Sag. Med Hensyn til den tidligere Tid, da intet Reglement eksisterede, og da Forsmanden fulde sigge bestod det Reglement, som gjaldt ved Stændersforsamlingerne, bestod almindelige parlamentariske Regler, har jeg ikke fundet mig berettiget til at tillade Opplæsning af Adresse. Det er, saavidt mig bekendt, alle andre Kamret Till, at ethvert Andragende, der ikke fremstjtes af et Medlem af Forsamlingen, blot henlægges paa Ordet og

ikke oplæses; dernæst var dette ogsaa Praxis i Provindsstiftshoverne. Forsaavidt som der, med Hensyn til det Spørgsmaal, som en foreslaar, ingen Bestemmelse findes i Reglementet, saaledes som allerede af den ærde Viceformand bemærket, vil her kunne tænkes 2 Tilfælde, nemlig enten at man beslutter sig til, at alle Andragender skulle oplæses og som Folge deraf ogsaa komme i Rigsdagsstribenden, eller at det bliver Regel, at de ikke oplæses, men at herfra kan see Underafdelinger. Med Hensyn til det første Nummer jeg ikke rettere, end at det vilde have til Folge, at Forsamlingens Tid vilde i betydelig Grad blive medtaget til Opplæsning af disse Andragender, der kunne være af meget besynderligt Indhold, ligesom de da ogsaa derfor vilde blive at optage i Rigsdagsstribenden og denne saaledes blive meget opfyldt. Naar man saaledes til Eksempel betænker, til hvor stort Antal Adresse alene det Antallet, som den foreslagnede Adresse gaar ud paa, nemlig den nedvige Sag, en Sag, som paa det største grider ender den end — og særligt om alle saa var — kan give Maletning, saa maa det erkendes, at Rigsdagsforsamlingen kan modtage mange Adresse. Betænke vi videre Forsamlingsudvalget, hvor mange Gjenstande kunne der da ikke være i det, hvorom Bollet kunde ønske at henvende sig til Forsamlingen? Lige vi fremdeles Hensyn til Bærersligedsagen, hore vi ogsaa der en Sag, hore vi kunne vente mange Adresse, og vi kunne maatte saaledes beregne, at vi i denne Forsamling kunde komme til at modtage maatte flere hundrede Adresse; men det vil let sees, hvorom Tid i Forsamlingen og hvorom Tid af Rigsdagsstribenden derved vilde optages. Det forekommer mig ogsaa, at det kan var ud at gjøre en Underafdeling for et enkelt Andragendes Bestemmede, at man kunde gaar ind paa det Forslag, som her er gjort; men jeg skal ikke forfølge de store Betænkkeligheder, som efter min Høremening ogsaa her fremstille sig. For det første: efter hvilken Regel skulle man gjøre en saadan Underafdeling? At det skulle være Mængden af Adressens Underretter, forekommer mig ikke at kunne gaar an. Da vilde f. Ex. en stor Dy søge et betydeligt Fortrin for en mindre; thi i en større vilde der vel med Lethed samle sig et større Antal Underretter, og dog kunde den lille Dyge Adresse indhøve sig ogsaa megen Samtykke og ligesom træffe sig ved den større Dyge. Heller ikke forekommer det mig, at selve Antallet her være det afgjørende; jeg skal ogsaa bette ved et Eksempel. Jeg har allerede, som Forsamlingen ved, modtaget et Andragende fra en Dødt Støbtig, saavidt jeg ved, for første Dødt Støbtig fra Støbtig. Det forekommer mig, at disse være Dyge, hvis Gæst og Glem er overladt i troloste og sanntillige Hænder, i denne Hænder Stilling vilde hore et ligesaa stort Kraud paa, at deres Stemmer fulde lode hore i denne Sal, som disse 4 til 5000 høvedhavende Stemmer. Hvis man dernæst vil hore Regler for Underafdeling i Indholdet eller den Form, hvori Adressen fremtræder, vil dette ogsaa fremstille Betænkkeligheder, ligesaa vel som, dersom Korigheden eller Mængden af den foreslagnede Adresse fulde afgjøre Reglen. Det forekommer mig saaledes, at der i at træffe Bestemmede herom allerede i Tidens Ratur møder store Betænkkeligheder. Jeg skal bebuden end yderligere gjere opmærksom paa, at saasnart en Underafdeling er gjort, vilde Rigsdagsmand, der modtage lignende Andragender, strax finde sig opfordrede til at foreslaar en lignende Underafdeling for de Andragender, som de indbringe, det de ellers vilde afsjette sig for Bæredønden for Lænsfærd fra deres Side, som havde overleveret dem Adresse. Man kunde vilhol paa den anden Side hremind sig — og det vilde maatte mange Stemmer udenfor Salen hge — at man saaledes ikke tilstræffelig sørger for, at Bollets Stemme kan